

Sygn. akt **XXVII Ca 1403/21**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Agnieszka Fronczak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2022 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w W.**

przeciwko (...) **z siedzibą w S. w I.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie

z dnia 15 kwietnia 2021 r., sygn. akt II C 1591/20 upr

1. oddala apelację;

2. zasądza od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz (...) z siedzibą w S. w I. kwotę 450 (czterysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt XXVII Ca 1403/21

UZASADNIENIE

Z uwagi na to, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy ograniczył uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie mogła być uwzględniona, albowiem zarzuty na jakich została oparta nie wykazały rzeczywistych wad formalno- czy materialnoprawnych kwestionowanego orzeczenia.

Sąd Odwoławczy podziela w całości dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne, a także wyprowadzoną na ich podstawie ocenę prawną powództwa, uznając za zbędne powielanie ich w treści niniejszego uzasadnienia.

Sąd I instancji powołał bowiem właściwe przepisy prawne i przeprowadził ich prawidłową wykładnię. Ostateczną ocenę materiału dowodowego i wnioski Sądu Rejonowego Sąd Okręgowy uznał za trafne.

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie pozwala na stwierdzenie, że Sąd Rejonowy nie dopuścił się uchybień zarzucanych mu w wywiedzionym środku zaskarżenia.

Tak skonstruowana apelacja nie mogła skutecznie podważyć ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd I instancji, który w uzasadnieniu wyroku odniósł się do przeprowadzonych w sprawie dowodów i ocenił je we wzajemnym powiązaniu, nadto szczegółowo wyjaśnił, jakie fakty i w oparciu, o które z przedstawionych mu dowodów ustalił.

Uzasadnienie wyroku Sądu Odwoławczego zawiera zatem jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (art. 387 § 2¹ k.p.c.).

Zasadniczą kwestią dla oceny przedawnienia dochodzonego roszczenia było ustalenie czy w niniejszej sprawie należy zastosować prawo (...) czy (...).

Nielogiczność twierdzeń skarżącego sprowadza się do kwestii zastosowania prawa (...) w zakresie terminów przedawnienia roszczeń, a w pozostałej części stosowanie polskiego prawa cywilnego, m.in. przez pryzmat art. 385³ pkt 23 k.c. (wyłączenie jurysdykcji polskiej jako niedozwolona klauzula umowna).

Z jednej strony skarżący twierdzi, że klauzula jurysdykcyjna zawarta w art. 2 ust.4 (...) nie była przedmiotem indywidualnych negocjacji i jako taka jest niedozwolona, z drugiej zaś strony właściwość prawa (...) co do wykładni umowy (zawarta w tym samym art. 2.4) miała być lub nie miała (wedle skarżącego) zgodna z intencją i wolą umawiających się stron.

Wyjaśnić należy skarżącemu, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w wyłączają jurysdykcję sądów polskich lub poddają sprawę pod rozstrzygnięcie sądu polubownego polskiego lub zagranicznego albo innego organu, a także narzucają rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy (test abuzywności).

Niemniej jednak literalne brzmienie klauzuli zawartej w art. 2 ust 4 Ogólnego Regulaminu Przewozu (...) ((...)) wskazuje, że „o ile Konwencja, przepisy obowiązującego prawa lub zawarta umowa przewozu lotniczego nie stanowią inaczej, niniejsze Warunki i Postanowienia oraz nasze regulacje będą podlegały prawu (...), zgodnie z którym należy je interpretować”.

Wykładnia powyższego unormowania prowadzi do wniosku, że prawo (...) znajduje zastosowanie tylko przy braku odmiennych uregulowań wynikających z obowiązującego prawa.

W ocenie Sądu Okręgowego abuzywność postanowienia umownego wiąże się ze spełnieniem łącznie czterech warunków tj. zawarcia umowy z konsumentem, brakiem indywidualnego uzgodnienia jego treści, ukształtowaniem praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami oraz rażąco naruszający jego interesy, a także niemożnością jego klasyfikacji jako postanowienia sformułowanego jednoznacznie, a odnoszącego się do głównych świadczeń stron.

Nie ulega wątpliwości, że w myśl art. 22¹ k.c. konsument zawarł z przedsiębiorcą czynność prawną niezwiązaną z jego działalnością gospodarczą lub zawodową, przy czym istotą umowy przewozu jest zobowiązanie się przewoźnika w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy (art. 744 k.c.).

Główne świadczenia stron, w zakresie spornej umowy polegały na zapłacie ceny biletu i przewiezieniu osób, co oznacza, że postanowienie wyłączające jurysdykcję krajową nie dotyczyło głównych świadczeń stron.

W ocenie Sądu Odwoławczego postanowienie umowne wyłączające jurysdykcję krajową, stanowiące w myśl powyższych ustaleń niedozwoloną klauzulę umowną, jest również sprzeczne z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 9 lipca 2009 r., sygn. akt C-204/08.

W powołanym rozstrzygnięciu Trybunał zwrócił uwagę, że w przypadku przewozu lotniczego osób pomiędzy państwami członkowskimi, dokonywanego na podstawie umowy zawartej z jednym przedsiębiorstwem lotniczym będącym rzeczywistym przewoźnikiem, sądem właściwym do rozpoznania powództwa o odszkodowanie, jest według wyboru powoda, sąd w okręgu którego znajduje się miejsce odlotu, albo sąd w okręgu którego znajduje się miejsce przylotu samolotu, uzgodnione w umowie.

Błędne jest zatem domniemanie skarżącego, że zgodnie z art. 2 ust 4 (...) strony zawarły umowę poddającą umowę przewozu prawu irlandzkiemu.

Wbrew twierdzeniom apelacji, skarżący nie mógł poddać sprawy pod jurysdykcję prawa (...) stosownie do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 593/2008 z 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (R. I), bowiem z kwestionowanej klauzuli umownej wynika, że zapisy (...) oraz Regulaminu podlegają jedynie interpretacji (a więc wykładni) zgodnie z przepisami prawa (...), nie przewidują jednak właściwości prawa (...) dla wszelkich elementów łączącej strony umowy.

Stąd też założenia, że strony kwestionowanej umowy przewozu uzgodniły i miały zamiar objąć właściwością prawa (...) kwestię przedawnienia okazały się bezzasadne.

Zarzut naruszenia art. 778 k.c. okazał się chybiony.

Stosownie do treści tego przepisu roszczenia z umowy przewozu osób przedawniają się z upływem roku od dnia wykonania przewozu, a gdy przewóz nie został wykonany - od dnia, kiedy miał być wykonany.

Dominujący pogląd judykatury wskazuje, że roszczenie pasażera w przypadku odwołania lotu, jego opóźnienia lub odmowy przyjęcia pasażera na pokład przedawnia się z upływem terminu rocznego zastrzeżonego dla umowy przewozu według art. 778 k.c. Odpowiedzialność przewoźnika nie zależy od wykazania przez pasażera jego winy ani powstałej szkody, tym bardziej termin roczny znajduje uzasadnienie funkcjonalne. Wobec braku dodatkowych wymagań stawianych dla dochodzenia roszczeń przez uprawnionego należy uznać go za wystarczający dla ich potencjalnego zaspokojenia. Wiąże się to z celem jak najszybszego uzyskania odszkodowania w sprawach standardowych, nie wymagających zindywidualizowanej oceny, w przeciwieństwie do przypadków dochodzenia szkód wynikłych wskutek przewozu. (uchwała Sądu Najwyższego z 17 marca 2017 r., sygn. akt III CZP 111/16)

Za takim stanowiskiem opowiedział się również Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z 22 listopada 2012 r., C-139/11 wskazując, że do przedawnienia roszczenia o odszkodowania opartego na przepisach rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów stosować się powinno przepisy danego państwa członkowskiego.

Skoro planowany lot miał zostać zrealizowany 12 września 2018 r., to roszczenie skarżącego uległo przedawnieniu z końcem 12 września 2019 r.

Wobec faktu, że skarżący wystąpił z powództwem 17 czerwca 2020 r., roszczenie przewidziane w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. nie mogło zostać uwzględnione z uwagi na upływ rocznego terminu przedawnienia określonego w art. 778 k.c.

Z tych też przyczyn jako bezzasadny jawi się zarzut naruszenia art. 5 k.c., albowiem dopiero wtedy, gdy nie jest możliwa ochrona zagrożonego interesu w inny sposób, możliwe jest zastosowanie art. 5 k.c., ale jedynie w formie zarzutu w obronie przed działaniami mieszczącymi się w treści łączącego strony stosunku prawnego. (wyrok Sądu Najwyższego z 26 października 2017 r., II CSK 7/17)

W podobnym tonie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z 9 stycznia 2004 r., IV CK 338/02 wyjaśniając, że art. 5 k.c. dotyczy sytuacji, gdy stosunek prawny już istnieje i istniejące uprawnienie wchodzące w jego skład jest ważne,

a tylko w trakcie trwania tego stosunku zaszły takie nowe okoliczności, które w świetle zasad współżycia społecznego przeciwstawiają się dochodzeniu uprawnienia tak długo, dopóki te okoliczności będą trwałe.

Z materiału dowodowego wynika, że 18 maja 2020 r. skarżący zawarł umowę cesji, na mocy której uzyskał sporną wierzytelność.

Zważywszy na profesjonalny charakter działalności skarżącego z uwzględnieniem ryzyka gospodarczego, które z mocy wykonywanych czynności ponosi, Sąd Odwoławczy nie dostrzegł podstaw do zastosowania art. 5 k.c.

Dlatego orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy na mocy art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015 poz. 1800).